

*Omsorg
for deg og dine
nærmeste*

BALDER FORSIKRING

Vilkår – Reise

Innholdsfortegnelse

Reiseforsikring Super.....	3
1. Hvem som er forsikret - sikrede	3
2. Hvor og når forsikringen gjelder	3
2.1. Hvor forsikringen gjelder	3
2.2. Når forsikringen gjelder.....	3
3. Reisegods.....	4
3.1. Hva forsikringen omfatter	4
3.2. Hva forsikringen ikke omfatter	4
3.3. Hvilke skader/tap forsikringen dekker .	4
3.4. Hvilke skader forsikringen ikke dekker	4
3.5. Beregning av erstatningen	5
4. Avbestillingsforsikring	5
4.1. Hvor forsikringen gjelder	5
4.2. Hva forsikringen omfatter	5
4.3. Hva forsikringen ikke omfatter	5
4.4. Hva forsikringen erstatter.....	5
4.5. Hva forsikringen ikke erstatter	5
5. Forsinkelse	6
5.1. Forsinket reisegods/bagasje	6
5.2. Forsinket avgang	6
5.3. Forsinket ankomst	6
5.4. Forsinkelser som ikke er dekket	6
6. Evakuering.....	6
7. Reisesykeforsikring.....	7
7.1. Hvem som er forsikret.....	7
7.2. Hva forsikringen omfatter.....	7
7.3. Hva forsikringen ikke omfatter	7
7.4. Hvor forsikringen ikke gjelder.....	7
7.5. Utgifter som erstattes.....	7
7.6. Forsikringen omfatter ikke.....	9
8. Egenandelsdekning for leiebil	9
8.1. Forsikringen omfatter	9
8.2. Forsikringen omfatter ikke.....	9
8.3. Dokumentasjon ved skade.....	10
9. Erstatningsoppgjør.....	10
9.1. Skademelding	10
9.2. Egenandel.....	10
9.3. Utbetaling av erstatning	10
9.4. Ting som kommer til rette	10
10. Reiseulykke	10
10.1. Hva forsikringen omfatter.....	10
10.2. Ulykke som fører til død	10
10.3. Ulykke som fører til invaliditet	11
10.4. Behandlingsutgifter	11
10.5. Skader som ikke omfattes.....	11
10.6. Erstatningsoppgjør ved ulykke	12
10.7. Egenandel.....	12
Retts hjelp	12
11. Retts hjelp.....	12
11.1. Hva forsikringen omfatter.....	12
11.2. Følgende utgifter omfattes	13
11.3. Hva forsikringen ikke omfatter	13
11.4. Forsikringssum og egenandel.....	13
11.5. Erstatningsoppgjør.....	13
Rettslig erstatningsansvar	14
12. Rettslig erstatningsansvar.....	14
12.1. Hva forsikringen omfatter.....	14
12.2. Hva forsikringen ikke omfatter	14
12.3. Behandling av erstatningskrav	15
12.4. Forsikringssum og egenandel.....	15

Reiseforsikring Super

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset
- Forsikringsvilkårene
- Sikkerhetsforskriftene
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
- Det øvrige lovverk (norsk rett).

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsvilkårene gjelder foran generelle vilkår.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene og generelle vilkår gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

Forsikringen er formidlet av Balder Forsikring AS (heretter kalt Balder Forsikring), Gullhaug Torg 1, 0484 Oslo, org.nr. 933182746. Balder Forsikring er registrert og godkjent av Finanstilsynet som forsikringsagentforetak.

Forsikringsgiver er Eir Försäkring AB, (heretter kalt Selskapet) Kungsgatan 37, 11156 Stockholm, Sverige med organisasjonsnummer 559166-0617. Selskapet er registrert hos den svenske Finansinspektionen til å drive forsikringsvirksomhet i henhold til Försäkringsrörelselagen (2010:2043) og er godkjent av Finansinspektionen samt Finanstilsynet i Norge til å drive grensekryssende virksomhet til Norge, ID: FT00115507.

Balder Forsikring er forsikringsagent for Selskapet og utsteder forsikringene i kraft av fullmakt fra Selskapet.

Balder Forsikring administrerer forsikringsavtalen på vegne av Selskapet og eventuelle spørsmål knyttet til forsikringsavtalen, dens vilkår og betingelser.

1. Hvem som er forsikret - sikrede

FAL § 7-1 gjelder ikke. I stedet gjelder: Forsikringen gjelder for forsikringstaker såfremt forsikringstaker er medlem av norsk folketrygd og har folke registrert adresse i Norge.

Når det fremgår av forsikringsbeviset at familie er inkludert, omfattes også følgende personer såfremt vedkommende er medlem av norsk folketrygd og har folke registrert adresse i Norge og skal returnere til Norge etter reisen:

Medforsikret ektefelle/samboer/registrert partner må ha samme bostedsadresse som forsikringstaker i Norge, registrert i folkeregisteret.

Egne barn/særkullsbarn, inntil

barnets fylte 21 år.

Ektefelles/samboers/partners særkullsbarn, inntil barnets fylte 21 år.

Fosterbarn, som bor hos forsikringstaker, inntil barnets fylte 21 år.

Såfremt vedkommende er medlem av norsk folketrygd og har samme folkeregistrert adresse i Norge som forsikringstaker.

Adopterte barn er omfattet fra det tidspunkt sikrede har overtatt den daglige omsorg for barnet, og tidligst fra den adopsjonsdato som fremgår av adopsjonspapirene.

Barn født av surrogatmor er omfattet fra det tidspunkt barnet er endelig utskrevet fra sykehuset etter fødselen.

Barnebarn og oldebarn inntil fylte 21 år når dereiser sammen med sikrede såfremt barnet ikke er omfattet av annen reiseforsikring.

2. Hvor og når forsikringen gjelder

2.1. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder for ferie-, fritids-

og tjenestereise over hele verden med varighet inntil 70 dager. Med tjenestereise menes reiseri forbindelse med arbeidsoppdrag for arbeidsgiver i arbeidstiden. Den sikrede reise må være betalt av sikrede før utreisedato og reisen må starte fra bostedsadresse i Norge.

2.1.1. Hvor forsikringen ikke

gjelder Forsikringen gjelder ikke

når:

- sikrede oppholder seg på sin faste eller midlertidige bopel.
- sikrede er i arbeid på arbeidsstedet i Norge i arbeidstiden jf. § 10 i lov om Yrkesskadeforsikring, sikrede oppholder seg på fast eller midlertidig undervisningssted/studiested i Norge i undervisningstiden.
- sikrede oppholder seg i Barnehage, Skole, SFO, skole, universitet, militærtjeneste m.fl.
- sikrede er på reise som er en vanlig del av arbeidet og som utføres som rutinemessige oppdrag (f.eks. sjåfør, håndverkere, omreisende selgere o.l.)
- sikrede er på ekspedisjoner. Med ekspedisjon menes reise som krever større og spesiell utrustning for et spesielt formål.
- sikrede er på reise til sted som Det Norske Utenriksdepartement (UD)

- fraråder innreise til på reisetidspunktet.
- sikrede er på reise til sted som vil innebære overhengende fare for sikredes liv eller helse på grunn av krig, opprør, terrorhandling, naturkatastrofe eller epidemi på reisetidspunktet.

2.2. Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt premien er betalt og for den tid som er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

Reiseforsikringen trer i kraft den dagen forsikringstaker(e) forlater den bostedsadresse forsikringen er registrert på og til forsikringstaker er tilbake på samme adresse. Forsikringen må være gyldig før reisen starter.

2.2.1. Når forsikringen ikke gjelder

Forsikringen gjelder ikke:

- På ekspedisjoner. Med ekspedisjon menes reise som krever større og spesiell utrustning for et spesielt formål.
- Opphold høyere enn 4.000 m
- Dykking dypere enn 40m
- På reise til sted som Det Norske Utenriksdepartement (UD) fraråder innreise til på reisetidspunktet.
- På reise til sted som vil innebære overhengende fare for sikredes liv eller helse på grunn av krig, opprør, terrorhandling, naturkatastrofe eller epidemi på reisetidspunktet.
- Under sykkelritt.

3. Reisegods

3.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter personlig reisegods som sikrede har med seg for sitt personlige bruk under reise og opphold. Gjenstander, som er

leid/lånt i henhold til skriftlig kontrakt inngått ved overtakelsen av gjenstanden før reisens start, hører også under reisegods.

Forsikringssum pr skadetilfelle:

Reisegods 1 person inntil kr 80.000.

Reisegods familie inntil kr 200.000.

Innenfor forsikringssummen erstattes verdigjenstander med inntil kr 25.000. Med verdigjenstander menes: smykker, ringer, ur, perler og edelstener, alle typer elektroniske apparater med tilbehør, musikkinstrumenter og pelsverk.

Innenfor forsikringssummen erstattes enkeltgjenstander med tilbehør med inntil kr 25.000.

Utover forsikringssummen omfattes:

- Kontanter og verdipapirer med inntil

- kr 6.000
- Reisedokumenter/pass med inntilkr 20.000
- Arbeidsgivers effekter dekkes medinntil kr 25.000 pr skadetilfelle.

3.2. Hva forsikringen ikke

omfatterForsikringen omfatter

ikke:

- Ytre skader på emballasje (koffert og lignende) under transport.
- Skade på og tap av ekspedert bagasjesom transportør er ansvarlig for etter transportbestemmelsene.
- Følgeskade på ekspedert bagasje pga.væske som renner ut.
- Skade på og tap av motorkjøretøy eller båtsamt fast tilbehør til kjøretøyet/båten.
- Skade på og tap av flyttegods.
- Tap ved underslag (jf. Straffelovens § 324)eller bedrageri (jf. Straffelovens § 371).
- Økonomisk tap utover det som er nevnt ipunkt 3.1. og 3.2 ovenfor.

3.3. Hvilke skader/tap forsikringen dekker

Forsikringen omfatter skade på eller tap avpersonlig reisegods som følger av:

- Tyveri (jf. Straffelovens § 321). Reisegodssom mistes/ kommer bort er ikke tyveri.
- Ran (jf. Straffelovens § 327).
- Skadeverk på gjenstander som er i sikredes besittelse. Med skadeverk menesat en annen person rettstridig ødelegger, skader, gjør ubruklig eller forspiller sikredes eiendeler (Straffelovens § 351).
- Brann, vannledningsskade og naturskadeiht. Naturskadelovens § 4.
- Reisegods som sendes som ekspedertbagasje.
- Reisegods som sikrede har med seg vedkollisjon/ utforkjøring med motorkjøretøy, campingvogn og sykkel samt ved grunnstøting /kantring med båt.
- Sykkel/-tilhenger, som medbringes på reise utenfor den kommunen sikrede bor,arbeider eller går på skole, med samlet forsikringssum inntil kr 20.000.

3.4. Hvilke skader forsikringen ikke dekker

Skade som skyldes gjenstandens slitasje etterbruk.

Skadeverk begått av personer i den nærmeste familie, dvs. ektefelle/samboer, barn, foreldre og søsken.

Tap som følge av at gjenstand glemmes, mistes eller etterlates.

Smarttelefon og nettbrett dekkes ikke av forsikringen. Gjelder ikke ved tyveri, ran, skadeverk og brann iht. punkt 3.3.

Koding av bilnøkler.

3.5. Beregning av erstatningen

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste Selskapet å:

Reparere skaden, eller gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting etter pris på skadedagen. Selskapet avgjør hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør eller leverandør som velges. Erstatningen settes til nypris for tilsvarende ting med fradrag for verdiforringelse som vurderes på grunnlag av sannsynlig brukstid og slitasje. Fradraget gjøres bare når verdiforringelsen utgjør 1/3 eller mer av gjenanskaffelsesprisen. Kontanterstatning tilsvarer beløpet Selskapet må betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

4. Avbestillingsforsikring

4.1. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder for reiser i hele verden. Reisen må være betalt av sikrede før utreisedato og må starte fra bostedsadresse i Norge.

4.2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter det beløp som ifølge kvittering er betalt for den avbestilte reisen før skadetilfellet inntraff og som ikke blir refundert i henhold til gjeldende avbestillingsbestemmelser. Arrangementer, som er en del av reisen, omfattes av forsikringen.

Forsikringstiden regnes fra det tidspunkt reisen er helt eller delvis betalt og frem til avreisetidspunkt. Det er en forutsetning at første innbetaling er foretatt før forsikringen er i kraft. Avbestillingsforsikringen omfatter ikke reise som er påbegynt.

Erstatningen er begrenset til kr 100.000 pr. person. Er det tegnet familieforsikring og 2 eller flere familiemedlemmer reiser sammen, er erstatningen begrenset til kr 180.000 pr. skadetilfelle.

4.3. Hva forsikringen ikke omfatter

Bonuspoeng som ikke refunderes av transportør/reisearrangør

Reiser som er overdratt til andre

Egen timeshare-andel og tapte leieinntekter

Arrangementer som avlyses av arrangør.

4.4. Hva forsikringen erstatter

Dersom sikrede, eller noen i nærmeste familiebosatt i EØS-land blir uventet, akutt og behandlingskrevende syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør.

Dersom sikredes eneste reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie bosatt i EØS-land blir uventet, akutt og behandlingskrevende syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør.

Dersom planlagt undersøkelse/operasjon avsikrede, sikredes ektefelle/samboers/barns eneste reiseledsagers utsettes/fremskyndes og endringsmeldingen mottas mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato.

Dersom en nøkkelperson i sikredes reisefølge ikke kan gjennomføre reisen på grunn av at vedkommende blir uventet akutt og behandlingskrevende syk, alvorlig skadet i enulykke eller dør mindre enn 14 dager før planlagt avreisedato. Nøkkelperson er en person de øvrige reisende er avhengig av for at reisen kan gjennomføres som for eksempeldirigent, båtfører, sjåfør m.fl.

Dersom brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade oppstår i sikredes bolig og som krever at sikrede selv er til stede.

Dersom Det norske Utenriksdepartement på tidspunktet for planlagt reise fraråder innreisenår dette vil innebære en overhengende fare for sikredes liv eller helse pga. opprør, krig,

terrorhandling, naturkatastrofe eller epidemi som bryter ut eller finner sted etter at reisen er bestilt og helt eller delvis er betalt.

Årsak til avbestilling på grunn av sykdom eller skade må være attestert av lege. (Standard sykemelding er ikke tilstrekkelig)

Det er en forutsetning at forholdene, som er nevnt over, inntreffer i forsikringstiden.

Forverring av lidelse eller sykdom som er kjent og er under behandling før reisen er betalt, er ikke å anse som uventet og akutt sykdom i forsikringstiden.

4.5. Hva forsikringen ikke erstatter

- Svangerskap og frivillig abort
- Fødsel fra og med 36. svangerskapsuke
- Dersom sykehusopphold, utredning, behandling tar lengre tid enn planlagt
- Dersom rekreasjons- eller kuroppholdfremskyndes eller utsettes
- Dersom hensikten med reisen bortfaller

- Dersom frykt for sykdom eller smitte i andre tilfeller enn beskrevet i pkt. 4.4.
- Frykt for situasjon eller tilstand på reisemål utenom det som er beskrevet i pkt. 4.4.

5. Forsinkelse

5.1. Forsinket reisegods/bagasje

Når ekspedert reisegods/bagasje er forsinket med mer enn 4 timer til reisemålet, refunderes nødvendige og dokumenterte (originalkvitteringer) utgifter til klær og utstyr med inntil:

- kr 5.000 pr. person.
- kr 8.000 for familie.

Det samme gjelder når uekspedert reisegods er forbyttet og dette medfører at reisegodset/bagasjen ikke kommer til rette innen 4 timer.

Forsinkelsen må bekreftes av transportør.

Forsinket reisegods til siste flyplassdestinasjon på reise til fast eller midlertidig hjemsted, dekkes ikke.

5.2. Forsinket avgang

Dersom sikredes forhåndsbetalte, offentlige transportmiddel ikke går til avtalt tidspunkt, erstattes nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting eller innhenting av den fastlagte reiseruten.

Forutsetning for erstatning er:

- Ekstremvær forsinket det offentlige transportmiddelet forsikrede skal reisemed
- teknisk feil eller trafikkuhell med transportmiddelet etter at forsikrede har påbegynt sin reise
- Forsinkelsen samt årsaken til forsinkelsen må bekreftes skriftlig av reisearrangør eller trafikkelskap.

Erstatningen er begrenset til kr 2.000 pr. person og kr 6.000 for familie når 2 eller flere familiemedlemmer reiser sammen.

5.3. Forsinket ankomst

Dersom forsikrede ankommer minst 2 timer forsinket til forhåndsbetalt transport, erstatter selskapet nødvendige og dokumenterte merutgifter for å innhente den fastlagte reiseruten.

Forsinkelsen må skyldes:

- at ekstremvær forsinket det offentlige transportmiddel forsikrede reiser med eller skal reise med
- teknisk feil eller trafikkuhell med transportmiddelet forsikrede reiser med eller skal reise med.

- tekniske feil eller trafikkuhell som krever berging av privatbilen etter at forsikrede har påbegynt sin reise

Forutsetning for erstatning er at forsinkelsen bekreftes skriftlig av reisearrangør, trafikkelskap og bergingsselskap.

Erstatningen er begrenset til kr 25.000 pr. person eller totalt kr 50.000 pr. familie dersom 2 eller flere familiemedlemmer reiser sammen.

Forsinkelsen beregnes i forhold til reisearrangørens rutetabell samt eventuelle endringer som var planlagt og meddelt før reisen startet. Forsinkelsen må bekreftes av reisearrangør.

5.4. Forsinkelser som ikke er dekket

Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som flyselskapene selv har erstatningsansvar for og som omfattes av EU-direktiv 261/2004.

Utgifter ved forsinkelse som dekkes av reisearrangør, trafikkelskap, flyselskap eller andre.

Forsinkelse som skyldes streik, lockout eller annen form for arbeidskonflikt, personalmangel eller konkurs.

Forsinket offshore transport.

Trafikk og/eller kø som forsikringstaker ikke har forutsett.

Forsinket reisegods under pkt. 5.1 erstattes likevel ved eventuell streik/arbeidskonflikt.

6. Evakuering

Selskapet erstatter psykologisk krisehjelp, nødvendige og dokumenterte merutgifter til evakuering fra ferie- eller oppholdssted til forsikredes faste bostedsadresse i Norge når årsaken til evakuering er ordre fra Det norske Utenriksdepartement (UD) og årsaken er:

Naturkatastrofe på reise utenfor Norge som skyldes plutselige og voldsomme naturkrefter som utløser jordskjelv, vulkanutbrudd og lignende.

Epidemier som kan føre til overhengende fare for forsikringstakers liv og helse.

Krig, terrorhandling, opprør og lignende alvorlig hendelser som forstyrrer den offentlige orden og som er rettet mot allmennheten og vil ved fortsatt opphold på ferie- eller oppholdssted, innebære en overhengende fare for forsikredes liv og helse.

Selskapet erstatter inntil kr 50.000 for enslig og

inntil kr 100.000 for familie dersom to eller flere familiemedlemmer reiser sammen.

7. Reisesykeforsikring

7.1. Hvem som er forsikret

Forsikringen gjelder for det antall personer som er nevnt i forsikringsbeviset og har en maksimal erstatning på kr 100.000.000.

7.2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter dokumenterte merutgifter påløpt i forsikringstiden til nødvendig og vanlig medisinsk behandling som skyldes at sikrede under reisen blir:

- uventet og akutt syk
- utsatt for ulykkeskade
- dør som følge av en ulykke

Forverring av sykdom/lidelse som er kjent og under behandling før avreise, anses ikke som uventet og akutt sykdom inntruffet på reisen.

Utover medisinske behandlingsutgifter omfatter forsikringen merutgifter påløpt i forsikringstiden ved:

- hjemtransport
- hjemkallelse
- returreise
- innhenting av en fastlagt reiserute
- kompensasjon for avbrutt reise/tapte feriedager

Forsikringen omfatter også merutgifter påløpt i forsikringstiden som følge av at din eneste reiseledsager blir:

- uventet akutt syk,
- rammes av ulykkeskade
- uventet dødsfall
- hjemkallelse

7.3. Hva forsikringen ikke omfatter

Utgifter som påløper etter at sikrede er kommet tilbake til fast bopel i Norge.

Sykdom/lidelse som var kjent før avreisen når reisen foretas for behandling, operasjon, kur eller rekreasjonsopphold.

Sykdom/lidelse som var kjent før avreise når det forelå behandlingsbehov, eller dersom forverring eller komplikasjoner med stor grad av sannsynlighet kunne oppstå.

Lete- eller redningsaksjoner.

Behandling som skyldes bruk/misbruk av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer.

Svangerskap etter utløpet av 36. uke eller frivillig svangerskapsavbrytelse.

Sykdom eller skade som er oppstått ved deltakelse i slagsmål eller ved deltakelse av en

forbrytelse.

All utøvelse av sport og idrett som gir forsikrede inntekt eller sponsormidler over 1 Gpr år.

All utøvelse av motorsport med båt, vannjet, vannscooter bil, motorsykkel, moped eller snøscooter.

Kampsport som innebærer fullkontakt medslag eller spark, som boksing, karate og lignende.

Fallskjermhopping hvor utsprang ikke skjer frafly.

Dykking dypere enn 40 meter.

Høydesyke eller annen sykkelig tilstand som skyldes opphold i høyder over 4 000 meter.

Tapt arbeidsfortjeneste.

Utgifter til fortsatt behandling i utlandet når behandlende lege, i samråd med Selskapet / SOS International anser det forsvarlig med hjemtransport til Norge.

7.4. Hvor forsikringen ikke gjelder

Forsikringen gjelder ikke når sikrede oppholder seg:

- hjemme
- på undervisningssted/studiested i Norge i undervisningstiden/studietiden. Likedan i Barnehage, skole, SFO, universitet, høyskole, militærtjeneste og lignende steder.
- på arbeidssted i Norge i arbeidstiden. Det vil si det stedet der sikrede utfører sitt vanlige, daglige arbeid.

7.5. Utgifter som erstattes

Ved sykdom/skade må sikrede snarest søke lege og følge legens anvisninger.

Ved forhold som:

- når utgifter overstiger kr 5.000
- Sykehusopphold/sykehusinnleggelse ut over 1 døgn
- og ved sengeleie utenom sykehus som forventes å vare mer enn 5 døgn.

skal Selskapet eller SOS International underrettes.

7.5.1. Medisinske utgifter

Uventet og akutt forverring av alvorlig sykdom. Nødvendige utgifter til lege.

Sykehusopphold (i Norge/Norden dekkes

kun offentlig sykehus).

Fysisk og kiropraktisk behandling foreskrevet av lege.

Medisiner foreskrevet av lege/tannlege.

Reise til/fra behandling sinstitusjon. Ved bruk av egen bil, dekkes offentlig takst.

Utvidet hotellopphold og merutgifter til mat ved utsatt hjemreise som følge av legens ordre.

7.5.2. Tannlegeutgifter

Tannlegebehandling som følge av ulykkesskade med inntil kr 5.000 pr. person.

Tannlegebehandling, som følge av akutt tannsykdom eller tannskade ved spising og som må behandles på reisen, er begrenset til kr 1.000 pr skadetilfelle.

7.5.3. Hjemtransport

Reiseforsikringen dekker ekstrautgifter til hjemtransport. Selskapet må forhånds godkjenne dette. Utgifter ved hjemtransport dekkes med inntil kr 100.000.000 til kvalifisert behandlingssted eller hjemsted i Norge når adekvat medisinsk behandling ikke kan gis dersikrede befinner seg.

Ved behandling utenfor Norge erstattes merutgifter til reise direkte til sikredes hjemsted i Norge når hjemreise er medisinsk forsvarlig.

Ved dødsfall erstattes merutgifter ved transport av kiste eller urne til hjemsted i Norge.

I stedet for hjemtransport av kiste/urne, kan bisettelse/begravelse på stedet erstattes med inntil kr 40.000 pr. skadetilfelle.

Dersom sikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre må utsette fastsatt hjemreise eller ikke kan reise videre som planlagt, erstattes nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og overnatting.

I inntil 14 dager erstattes merutgifter dersom oppholdet på reisemålet må forlenges på grunn av alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller et uventet dødsfall i sikredes nærmeste familie bosatt på reisemålet.

Utgifter ved hjemtransport dekkes med inntil kr 100.000.000.

7.5.4. Hjemkallelse

Selskapet erstatter nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise med inntil kr 50.000 pr. person, familie kr 100.000 når man må til sitt hjemsted i Norge på grunn av:

- Brann, innbrudd, naturskade eller vannledningsskade i din bolig, forretning eller kontor i Norge og som krever at du ertil stede.
- Plutselig alvorlig sykdom, alvorlig ulykkesskade eller uventet dødsfall i dinnærmeste familie. Nærmeste familie er:
  - o Ektefelle/samboer med fellesadresse i Folkeregisteret.
  - o Barn, stebarn, fosterbarn og svigerbarn.
  - o Foreldre, steforeldre, fosterforeldre og svigerforeldre.
  - o Søsken, svigerinner og svogere.
  - o Besteforeldre og barnebarn.
  - o Oldeforeldre og oldebarn

Godkjennelse fra Selskapet eller SOS International må innhentes på forhånd.

7.5.5. Returreise

Dersom et forsikringstilfelle som beskrevet i pkt. 7.2, inntreffer og som medfører hjemtransport eller hjemkallelse, erstattes nødvendige og dokumenterte reiseutgifter for en reise tilbake til reisemålet. Returreisen må finne sted innenfor den avbrutte reisens planlagte reise- og forsikringstid.

7.5.6. Tilkallelse

Forsikringen omfatter nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og overnatting ved tilkallelse til skadestedet av inntil to nære familiemedlemmer bosatt i Norge på grunn av sikredes uventede, akutte og alvorlige sykdom, alvorlige ulykkesskade eller uventede dødsfall. Maksimal erstatning kr 100.000.

Tilkallelse erstattes ikke dersom det allerede er bestemt at sikrede i løpet av kort tid blir hjem transportert eller sikrede allerede er innlagt på sykehus/institusjon i sitt hjemsted i Norge.

Godkjennelse fra Selskapet eller SOS International må innhentes på forhånd.

7.5.7. Ledsager

Dersom et forsikringstilfelle som beskrevet i pkt. 7.2, inntreffer, erstattes nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og overnatting for en legeforskriftet ledsager når denne skal:

- Følge sikrede på reise til et sykehus/behandlingssted eller til sikredeshjemsted i Norge
- Være sammen med sikrede på

reisemålet til hjemreise er mulig i de tilfeller hjemreiseer utsatt/endret etter ordre fra lege på stedet.

7.5.8. Eneste reiseledsager

Nødvendige og dokumenterte merutgifter til reise og overnatting erstattes når fastsatt hjemreise må utsettes eller den planlagte reisen videre må utsettes/endres på grunn av at sikredes eneste reiseledsager blir rammet av uventet og akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dør i forsikringstiden.

Merutgifter erstattes også når sikredes eneste reiseledsager må reise hjem på grunn av forhold som nevnt i pkt. 7.5.4.

Selskapet erstatter inntil kr 50.000 pr. skadetilfelle.

Kompensasjon for avbrutt feriereise

Forsikringen omfatter betalte reiseomkostninger ved avbrutt feriereise når avbruddet skyldes:

- Sykehusopphold.
- Erstatningsmessig hjemtransport (erstattes ikke for avdød).
- Alvorlig ulykke eller akutt sykdom som medfører sengeleie, eller at bevegelighet etter behandlende lege på feriestedets vurdering måtte begrenses til rommet eller leiligheten. Antall dager regnes fra tidspunktet for første legekonsultasjon. Kompensasjon ytes kun for de første 70 dager av reisen.
- Sikredes eneste reiseledsager rammes av uventet, akutt sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dør i forsikringstiden.
- Sikredes medreisende og medforsikrede ektefelle/samboer/barn rammes av et forsikringstilfelle beskrevet i pkt. 7.2, og dette medfører sykehusinnleggelse, legeforordnet sengeleie eller hjemreise førplanlagt.
- Ordre om evakuering gitt av Det norske Utenriksdepartement.
- Fortsatt opphold på ferie- eller oppholdsstedet ville innebære en overhengende fare for sikredes liv eller helse pga. opprør, krig, terrorhandling, naturkatastrofe eller epidemi som brøt ut eller fant sted mens sikrede befant seg i området. Slik erstatning gis ikke ved reisemed varighet utover 70 dager.

Forsikringen omfatter dokumenterte utgifter til transport og losji, forhåndsbetalte billetter til arrangementer og utflukter som ikke ble benyttet pga. avbrutt reise, og som er betalt før reisen avbrytes. Dette gjelder ikke forhåndsbetalte skolearrangementer, kurs eller seminarer.

Erstatning ytes til sikrede og i tillegg kan ettfamiliemedlem som er med på reisen kompenseres. Ved evakuering ytes kompensasjon til alle sikrede.

Når reisen foregår med egen bil, erstattes kr 2,50 pr. km som reisens pris, regnet fra sikredes hjemsted i Norge.

Årlige kostnader for timesharebolig eller anneneiendom, inkluderes ikke i reisens pris.

Erstatningen er personlig og kan ikke overdras eller arves.

Erstatning beregnes fra tidligst første dag lege eller SOS International ble kontaktet. Grunnlag for erstatning beregnes av forholdet mellom

avbrutte reisedager og totalt antall planlagte reisedager begrenset til kr 1.500 pr. sikret pr. dag, inntil reisens forhåndsbetalte omkostninger.

7.6. Forsikringen omfatter ikke

Merutgifter til evakuering dersom forsikrede har reist inn i området etter at den aktuelle hendelse har oppstått.

Utgifter som kan kreves erstattet fra andre i henhold til lov eller avtale, for eksempel transportør, reiseoperatør, hotell eller lignende.

8. Egenandelsdekning for leiebil

Dekningen gjelder for leietaker og opp til 5 personer som er navngitt i leieavtalen. Alle disse må være under 75 år på tidspunktet for leie.

8.1. Forsikringen omfatter

Selskapet erstatter egenandel ved skade på eller tyveri av leiebil til eget privat bruk på feriereisen. Reisen må inneholde minst 1 overnatting.

Dette gjelder egenandel sikrede blir holdt ansvarlig for iht. leiekontrakt sikrede har med utleiefirmaet.

Maks erstatning er kr 20.000.

8.2. Forsikringen omfatter ikke

- Andre typer kjøretøy enn personbil med opp til 9 seter.
- Tap av eller skade på leiebil bevisst påført av forsikrede eller noen i reisefølge.
- Tap av eller skade på leiebilen som følge av hel eller delvis slitasje, mekaniske eller elektriske feil som ikke kan tilskrives tyveri eller utilsiktet skade.
- Skader som eksisterte ved

- leieavtalensstart.
- Skade som oppstår dersom fører i skadeøyeblikket ikke har gyldig førerkort eller ikke er navngitt i leiebil kontrakten.
- Biler som er leid med annet formål enn for feriereise.
- Bil som tilhører bildeling eller bilkollektiv.
- Bil som er leid ifb. flytting eller hjemkjøring av varer.
- Bil som er leid av privatperson eller fra andre enn autoriserte/godkjente bilutleiefirma.
- Skader som oppstår når du kjører bilen utenfor offentlige veier.
- Skader som oppstår når du kjører på safarieller opplevelsesturer eller konkurrerer i løp, rally, testing eller motorsport.
- Skader for rengjørings kostnader eller forskade på bilens indre, med mindre de er forårsaket av en kollisjon.
- Skader hvor fører har vært ruspåvirket utover det aktuelle landets lover og regler.

8.3. Dokumentasjon ved skade

Kopi av leiekontrakt og kvittering for betalt egenandel sendes Selskapet sammen med skademelding.

9. Erstatningsoppgjør

9.1. Skademelding

Ved skade eller sykdom skal sikrede snarest søke lege og følge dennes anvisning om behandling. Sikrede må sørge for skriftlig bekreftelse fra behandlende lege på stedet ved avbrutt eller utsatt reise. Sikrede må også kunne fremlegge dokumentasjon på de utgiftene som er påløpt og som skyldes akutt sykdom, ulykkesskade eller uventet dødsfall inntruffet i forsikringstiden.

Etter endt akuttbehandling skal selskapet kontaktes før videre behandling.

Utsatt hjemreise, hjemtransport og tilkallelse av familie skal på forhånd godkjennes av Selskapet.

Erstatningsansvaret for en og samme sykdom/ulykkesskade som krever fortløpende behandling, er begrenset til de første 45 døgnetter det første legebesøket. Dersom hjemtransport ikke er medisinsk forsvarlig kan fristen fravikes.

Overfall, ran, tyveri, hærverk, skadeverk og brann skal meldes til politiet.

Transportskader skal umiddelbart meldes til transportør.

Forsinkelse skal straks meldes til flyselskapet.

Alvorlig sykdom og ulykke kan kreves bekreftet ved legeerklæring.

9.2. Egenandel

Det trekkes ikke egenandel på reiseforsikringen i Selskapet, med mindre annet særskilt er avtalt.

9.3. Utbetaling av erstatning

Selskapet kan kreve alle utgifter dokumentert med originale legeattester, kvitteringer, reisedokumenter o.l.

Selskapet kan betale utgifter til lege, sykehus og hjem-transport direkte til behandling sin institusjon eller transportør.

9.4. Ting som kommer til rette

Kommer en gjenstand til rette etter

at

Selskapet har betalt erstatning, kan sikrede beholde gjenstanden mot å betale erstatning tilbake. Ellers tilfaller gjenstanden Selskapet.

10. Reiseulykke

10.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ulykkesskade som rammer forsikret person under 75 år på reise, med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven (heretter FAL).

Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

Skade på sinnet dekkes bare dersom diagnosekriteriene i det internasjonale klassifikasjonssystemet ICD-10, pkt. F43.1 (PTSD) er oppfylt.

10.2. Ulykke som fører til død

Dersom ulykkesskaden innen ett år medfører forsikredes død, har forsikredes ektefelle/samboer eller barn rett til dødsfallserstatning.

Forsikringssummen ved død er kr 500.000 for voksne og kr 100.000 for barn inntil første hovedforfall etter at barnet har fylt 20 år.

For person fra 70 år til og med 74 år er summen maksimum kr 100.000.

Det betales ingen erstatning etter forsikringstakers fylte 75 år.

Dersom invaliditetserstatning er betalt for samme skade, går denne til fradrag i dødsfallserstatningen.

Dødsfallerstatningen tilfaller forsikredes

ektefelle eller samboer. Dersom forsikrede ikke etterlater seg ektefelle eller samboer, tilfaller erstatningen forsikredes barn. Dersom forsikrede ikke etterlater seg ektefelle, samboer eller barn, utbetales ingen erstatning. Ved dødsfall på barn, tilfaller erstatningen barnets foreldre.

10.3. Ulykke som fører til invaliditet

10.3.1. Invaliditetserstatning

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet innen 3 år etter skadedagen, har forsikrede rett til invaliditetserstatning.

Forsikringssummen er kr 500.000 for voksne og kr 600.000 for barn inntil første hovedforfall etter at barnet har fylt 20 år.

For person fra 70 år til og med 74 år er summen maksimum kr 100.000.

Dekning for ulykke gjelder kun for forsikrede under 75 år. Når betingelsene ikke lenger er oppfylt, opphører forsikringen.

Dør forsikrede av ulykken innen ett år etter skadedagen, betales ikke invaliditetserstatning, men dødsfallserstatning.

Dør forsikrede uansett årsak mer enn ett år etter at ulykkes skaden inntraff, utbetales invaliditetserstatning dersom det må antas at ulykkesskaden ville ha medført varig medisinsk invaliditet.

Erstatningen beregnes ut fra den invaliditet som antas å ville blitt den endelige dersom forsikrede hadde vært i live.

10.4. Behandlingsutgifter

Dersom forsikrede er medlem av Norsk Folketrygd, erstattes behandlingsutgifter som ikke kan kreves dekket av det offentlige helsevesen, med inntil 5 % av forsikringssummen for invaliditet.

For personer mellom 70 år og 74 år er behandlingsutgifter begrenset til inntil kr 5000. Ingen erstatning etter fylte 75 år.

Selskapet erstatter rimelige og nødvendige utgifter til behandling som foretas i inntil 3 år etter ulykken.

Følgende behandlingsutgifter dekkes:

- Behandling hos lege og tannlege.
- Forbindingssaker, medisiner og protese foreskrevet av tannlege/lege.
- Fysikalsk eller kiropraktisk behandling foreskrevet av lege.

Ved tannskader på barn (under 18 år), erstattes utgifter til første permanente tannlegebehandling, bro, krone eller lignende selv om behandlingen skjer senere enn 3 år

etter skadedagen. Oppgjør skjer i tilfelle innen 3 år etter skadedagen og på grunnlag av kostnadsoverslag fra tannlege eller tanntekniker.

Følgende behandlingsutgifter dekkes ikke:

- Utgifter til tannskader som skyldes tygging eller biting.
- Egenandeler for utgifter som kan kreves dekket av det offentlige helsevesen.
- Merutgifter til undersøkelse, behandling eller opptrening i private klinikker/helseinstitusjoner eller hos privatpraktiserende leger/behandlere uten offentlig refusjonsrett.
- Utgifter til hjelpemidler.

10.5. Skader som ikke omfattes

10.5.1. Unntak

Forsikringen omfatter

ikke:

Ulykkesskade som skyldes sykdom, slag eller besvimelse.

Forgiftning forårsaket av mat, drikke eller nytelsesmiddel. Dette unntaket gjelder ikke for barn under 16 år.

Inntak av sovemidler, smertestillende eller narkotiske midler.

Medisinsk behandling eller undersøkelse eller inntak av medikamenter, med mindre behandlingen mv. har sammenheng med ulykkesskade Selskapet svarer for.

Død eller invaliditet som skyldes:

Hjerte-/karsykdommer, -kreft, -artritt (betennelse i ledd), selv om en ulykkesskade er årsak til sykdommen(e).

Skade eller sykdom etter insektsstikk.

Sykdom forårsaket av HIV-infeksjon eller Hepatitt B virus.

Ryggglidelser og ryggsmertene med mindre lidelsen/smertene kan tilbakeføres til et røntgenologisk påvisbart brudd i ryggøylen, og bruddet kan tilbakeføres til en ulykkeshendelse.

Selv mord eller forsøk på selvmord som følge av sinnslidelse, med mindre kravstiller kan sannsynliggjøre at selvmordet eller forsøket på selvmord skyldes en akutt sinnsvirring forårsaket av en ytre årsak.

Sjokk eller andre psykiske skader med mindredet samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.

Unntak for visse aktiviteter

Forsikringen omfatter ikke ulykke forårsaket under utøvelse av følgende aktiviteter:

- Fallskjermhopping hvor utsprang ikke skjer fra fly.
- Flyving med mikrolette og ultralette fly
- Kampsport som innebærer fullkontakt medslag eller spark, som boksing, karate og lignende.
- All utøvelse av motorsport med: båt, vannjet, vannscooter, bil, motorsykel eller snøscooter.
- All utøvelse av sport og idrett som gir sikrede inntekt eller sponsormidler over 1 Gpr. år
- Opphold i høyder over 4000 meter.
- Ekspedisjoner.
- Dykking dypere enn 40 meter.
- Dykking uten gyldig internasjonalt sportsdykkersertifikat (PADI, CMAS, NAUI) for den aktuelle dybden
- Yrkesdykking
- Serie og cupkamp i alle typer lagidrett når kampen er i regi av forbund eller krets.

10.5.2. Unntak for slagsmål og forbrytelse

Forsikringen omfatter ikke ulykkeskade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelse. Unntaket for slagsmål gjelder ikke barn under 16 år.

10.6. Erstatningsoppgjør ved ulykke

10.6.1. Skademelding

Den som mener å ha et krav mot Selskapet etter et ulykkestilfelle, skal snarest melde fra tilselskapet.

10.6.2. Behandlingen av erstatningskrav

Alle utgifter som kreves erstattet skal dokumenteres med originale kvitteringer.

Det kan bare kreves erstatning for utgifter som overstiger det som kan kreves fra annet hold.

10.6.3. Beregning av invaliditetserstatning

Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av den livsvarige medisinske invaliditet som ulykken har forårsaket. Erstatning kan tidligst kreves 1 år etter skadedagen. Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil 3 år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-årsdagen.

Invaliditetsgraden skal fastsettes av spesialist/lege, iht. Sosialdepartementets invaliditetstabell i forskrift av 21. April 1997, del III og del III. Vurderingen skal være rent tabellarisk.

Ved skadefølge som ikke er angitt i tabellen, skal invaliditetsgraden fastsettes skjønnsmessig på grunnlag av en sammenligning med skadefølger i tabellen.

Dersom en kroppsdel eller et organ tidligere var delvis brukbart, gjøres det fradrag når invaliditetsgraden bestemmes. Tap av eller skade på kroppsdel eller organ som var fullstendig ubrukt før ulykken inntraff, gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Når det kan antas at sykkelig tilstand, disposisjon eller mén sammen med ulykkeskaden har medvirket til forsikredes invaliditet, reduseres erstatningen i forhold til den betydning den sykelige tilstanden, disposisjonen eller det tidligere mén har hatt for invaliditeten.

Både Selskapet og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått ett år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått 3 år fra skadedagen. Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som må antas å bli den endelige.

Ved 100 % invaliditet utbetales forsikringssummen som fremgår av forsikringsbeviset. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

10.7. Egenandel

Det trekkes ingen egenandel på Selskapet reiseulykkesforsikring.

Unntak:

Utbetaling på behandlingsutgifter belastes med kr 1.000.

Retts hjelp

11. Retts hjelp

11.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter utgifter til retts hjelp når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson, og tvisten springer ut av forhold oppstått på reise utenfor Norden.

Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Rettshjelputgifter dekkes ikke dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

Forsikringen omfatter tvist som kan føres for de alminnelige domstoler. Ved tvist som etter lov eller avtale skal avgjøres ved voldgift, dekkes rettshjelp i den utstrekning dette ville vært dekket for de alminnelige domstoler.

Dersom saken føres for særdomstol, jfr. Domstolsloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelputgifter.

11.2. Følgende utgifter omfattes

Ved en rettsbehandling omfatter forsikringen rimelige og nødvendige rettshjelpsutgifter til advokat, registrert rettshjelper jfr. Domstollovens § 218, retten, advokatmekler godkjent av advokatforeningen og sakkyndige.

Ved hovedforhandling og bevisopptak, dekkes også utgifter til vitner.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare dersom utgiftene på forhånd er godkjent av Selskapet.

Idømte sakskostnader dekkes ikke. Rettsgebyri ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

Tilkjente sakskostnader går til fradrag i erstatningen. Likevel erstattes slike kostnader når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Inngås det forlik som innebærer at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent sakskostnader, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra Selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne kostnader. Uten slik godkjennelse fra Selskapet, går tilkjente sakskostnader i dommen til fratrukk i erstatningen.

11.3. Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke:

1. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder styreoppdrag.
2. Tvist som gjelder fast eiendom, eller tvist i egenskap av eier av fast eiendom.
3. Tvist som har sammenheng med separasjon skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, omstøtelse, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av

- det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
4. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, jfr. Tvangslovens § 2-1, bortsett fra tvist i husleieforhold knyttet til forsikret bolig.
5. Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
6. Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.
7. Tvist om erstatning etter Skadeserstatningsloven § 3-3 (vissepersonlige krenkinger), § 3-5 b (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
8. Tvist som gjelder forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når klageadgang er fullt utnyttet. Utgifter pådratt før søksmål ble reist, dekkes ikke.
9. Tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, vannjet, vannscooter, luftfartøy, trav eller galopphest, herunder når sikrede er part i eierskap av eier, fører eller bruker av slike ting eller dyr.
10. Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
11. Tvist mellom sameiere.
12. Utgifter pådratt før tvist er oppstått, og tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

11.4. Forsikringssum og egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist

er begrenset til kr 50.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Selskapet på forhånd.

Det er ingen egenandel.

Erstatningsoppgjør

Vil sikrede kreve å få dekket utgifter til

juridiskbistand under rettshjelpforsikringen, skal kravet meldes til Selskapet uten ugrunnet opphold, og senest ett år etter at advokat er engasjert. Kravet skal meldes skriftlig.

Meldefristen ved tvist som gjelder offentlige forvaltningsvedtak, regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet. Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol, regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted er egnet for oppdraget. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og bærer selv kostnader som ikke anses rimelige og nødvendige. Før saksanleggdekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, jfr. Tvistelovens § 20-5.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumenterthvordan advokaten har beregnet sitt salær. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Selskapet kan kreve at sikrede forelegger spørsmål om salær til egen advokat for retten i henhold til Tvistelovens § 3-8.

Rettslig erstatningsansvar

12. Rettslig erstatningsansvar

12.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av privatperson pådrar seg for skade på annens person eller ting når skaden voldes på reise utenfor Norden.

Med personskade forstås skade, sykdom eller død påført en person. Med tingskade forstås tap av eller fysisk skade påført ting (herunder dyr og fast eiendom). Økonomisk tap påført tredjemann, som følge av den fysiske skaden Selskapet erstatter, vil også være dekket.

Forsikringen dekker det økonomiske tap sikrede i henhold til gjeldende erstatningsrett kan bli pålagt å erstatte.

Forsikringen omfatter skader konstatert iforsikringstiden.

12.2. Hva forsikringen ikke omfatter

Ansvar ved forsettlig handling eller unnlatelse.

Ansvar som har sammenheng med sikredes yrke eller ervervsvirksomhet, herunder styreansvar.

Ansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, båt, vannjet, luftfartøy, traveller galopphest.

Ansvar for skade oppstått ved graving, sprengning, peling, spunting, riving, ras, jordforskyvning, dambrudd eller setning igrunnen.

Ansvar overfor ektefelle, samboer, foreldre, stepforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, stebarn, fosterbarn samt ektefelle og samboere av de som er nevnt. Familieforholdet når skaden voldes, skal legges til grunn.

Ansvar for skade på sikredes andel av ting som eies i fellesskap.

Ansvar for visse personlige krenkinger, oppreisning, ærekrenking, og krenking av privatlivets fred, jf. Skadeserstatningslovens §§ 3-3, 3-5 og 3-6, eller for bøter, gebyrer eller lignende.

Ansvar for skade på ting (herunder fast eiendom eller dyr) som tilhører en annen, mensom sikrede eller noen på sikredes vegne bruker, leier, låner eller har mottatt til forvaring.

Ansvar som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, herunder ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.

Ansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning. Likevel dekkes sikredes ansvar dersom årsaken til skaden er plutselig og uforutsett.

Ansvar for skade på ting forårsaket av sopp og råte, eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet.

12.3. Behandling av erstatningskrav

Erstatningskrav som reises mot sikrede, eller som forventes å bli reist, skal uten ugrunnet opphold meldes til Selskapet; jf. FAL §13-11 første ledd.

Sikrede må ikke påta seg erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav uten Selskapet godkjenning.

Dersom kravet overstiger egenandelen og ansvaret omfattes av forsikringen, behandler Selskapet saken og erstatningsspørsmålet.

Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da den første skade ble konstatert.

Sikrede plikter for egen regning:

- Å gi Selskapet alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede og som Selskapet trenger for å vurdere ansvar og utbetale erstatning.
- Utføre de undersøkelser Selskapet finner nødvendig.
- Møte ved forhandlinger eller rettergang.

12.4. Forsikringssum og egenandel

Forsikringssummen er kr 10 millioner pr. skadetilfelle og samlet pr. år.

Det er ingen egenandel.

12.5. Utbetaling av erstatning

Selv om forsikringssummen overskrides, betales de kostnader som på forhånd er godkjent av Selskapet, samt renter av idømt erstatningsbeløp som omfattes av forsikringen.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er selskapet villig til å ordne en sak i minnelighet eller betale kravet, dekkes ikke videre utgifter ved tvisten.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

